

1.5 KOSTRA sammenligningstall

KOSTRA (KOMmune STAT RApportering) er et rapporteringssystem hvor kommunene elektronisk rapporterer tjenstedata og ressursbruk til staten (ved SSB). Formålet er å samordne og effektivisere all rapportering fra kommunene til staten, samt å sørge for relevant styringsinformasjon om kommunal virksomhet. De respektive kommunene er ansvarlig for at innrapporteringen foregår korrekt og at dataene har en tilstrekkelig kvalitet. KOSTRA-tallene koples med data fra ulike kilder, som f.eks. regnskapsdata, tjeneste- og personelldata og befolkningsdata.

På internettadressen www.ssb.no/kostra finnes nøkkeltall og grunnlagsdata for alle kommuner, gjennomsnitt for alle kommuner unntatt Oslo, gjennomsnitt for kommuner innen hvert fylke og gjennomsnitt for kommuner gruppert etter størrelse mv. Ringsaker kommune er i gruppe 13, som består av alle norske kommuner med mer enn 20.000 innbyggere, med unntak av de fire største byene. Til denne gruppen hører blant annet Hamar, Elverum, Gjøvik og Lillehammer kommuner.

I denne analysen har en valgt å sammenligne Ringsaker med landet uten Oslo, KOSTRA-gruppe 13 og kommunene Hamar, Stange, Elverum, Lillehammer og Gjøvik. I det videre presenteres sentrale nøkkeltall for perioden 2015-2018.

Tabell 1.5.1 Finansielle nøkkeltall for 2015-2018

	Landet uten Oslo	Gruppe 13	Hamar	Stange	Elverum	Lillehammer	Gjøvik	Ringsaker
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter								
2015	2,5	2,9	-1,0	5,0	2,3	0,3	2,2	3,6
2016	3,7	4,0	2,5	6,6	3,6	2,3	2,8	5,1
2017	3,0	3,4	2,5	3,4	2,3	2,9	1,9	3,4
2018	1,7	1,6	0,3	1,0	0,5	-0,2	1,7	1,2
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter								
2015	2,9	2,9	3,0	5,1	2,4	1,0	2,5	4,0
2016	4,1	4,3	5,7	5,7	2,9	2,8	4,2	4,7
2017	3,7	4,0	5,4	3,8	1,2	3,3	3,3	2,9
2018	2,2	1,9	3,2	1,5	0,1	1,2	0,8	1,4
Arbeidskapital ekskl. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter								
2015	19,0	18,8	32,5	25,1	12,0	6,3	48,2	46,5
2016	20,9	20,9	31,7	30,7	7,8	7,7	47,4	45,7
2017	21,7	21,9	26,7	32,9	4,0	11,4	50,0	41,9
2018	21,8	21,1	26,1	31,3	7,9	2,6	50,2	40,1
Netto lånegjeld i kroner pr. innbygger								
2015	62 604	60 812	69 122	52 164	62 002	50 700	42 566	46 123
2016	67 048	64 403	75 156	56 947	67 990	57 454	45 048	57 415
2017	71 106	67 820	72 887	58 493	82 690	69 496	47 646	69 076
2018	75 648	72 214	83 826	60 304	98 163	83 936	51 682	84 009
Frie inntekter i kroner pr. innbygger								
2015	49 775	47 667	46 714	46 435	47 286	46 643	46 299	47 373
2016	52 158	50 180	48 985	48 954	50 009	49 149	48 524	49 402
2017	53 619	51 683	50 742	50 152	51 782	50 790	50 369	50 480
2018	55 124	53 187	52 488	51 575	53 389	52 407	51 863	51 738

Som det framgår av tabellen over har det i perioden 2015-2018 vært forholdsvis store variasjoner i regnskapsresultatene, både for brutto- og netto driftsresultat. Ringsaker kommune hadde i 2018 svakere resultater enn de øvrige årene i perioden. Netto driftsresultat lå på 1,4 %. I hele perioden har kommunen hatt positive netto driftsresultat.

Ringsaker kommune har i årene 2015 til 2018 høy arbeidskapital ekskl. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter, men synkende utover i perioden. Kommunens netto lånegjeld pr. innbygger har økt hvert år fra 2015 til 2018.

Tabell 1.5.2 Befolkningsdata pr. 31.12.2018 (KOSTRA befolkningsprofil og folkemengde)

	Landet uten Oslo	Gruppe 13	Hamar	Stange	Elverum	Lillehammer	Gjøvik	Ringsaker
Kvinner	49,5	49,9	50,7	50,0	51,0	51,1	49,7	49,5
Menn	50,5	50,1	49,3	50,0	49,0	48,9	50,3	50,5
0-5 år	6,6	6,7	5,6	6,7	6,2	5,7	5,6	5,9
6-15 år	12,3	12,5	11,0	11,3	11,9	11,0	11,2	11,8
16-18 år	3,7	3,7	3,5	3,6	3,5	3,6	3,6	3,7
19-24 år	7,6	7,5	7,8	7,0	7,9	9,1	9,2	7,0
25-66 år	54,0	54,4	53,0	54,1	53,0	52,9	53,1	54,1
67-79 år	11,3	10,9	13,5	12,5	12,7	12,4	12,6	12,6
80 og over	4,4	4,2	5,6	4,7	4,8	5,3	4,7	4,8

Tabellen over viser at Ringsaker kommune ligger omtrent på gjennomsnittet for landet uten Oslo og gruppe 13 for befolkningen i alle aldersgruppene, men har noe lavere andel i aldersgruppen 0-15 år og høyere andel i aldersgruppen 67-79 år.

Tabell 1.5.3 Levekårsdata pr. 31.12.2018 (KOSTRA befolkningsprofil)

Landet uten Oslo	Gruppe 13	Hamar	Stange	Elverum	Lillehammer	Gjøvik	Ringsaker
Andel skilte og separerte 16-66 år							
10,7	11,4	11,9	11,1	11,4	10,3	11,0	11,4
Andel enslige innbyggere 80 år og over							
62,0	61,2	64,2	61,8	63,8	62,1	65,1	61,6
Forventet levealder ved fødsel, kvinner							
83,7	83,7	83,0	83,0	83,0	82,9	82,9	83,0
Forventet levealder ved fødsel, menn							
79,6	79,7	78,9	78,9	78,9	79,3	79,3	78,9
Fødte pr. 1.000 innbyggere							
9,9	9,9	8,5	10,0	9,5	9,2	7,8	9,3
Døde pr. 1.000 innbyggere							
8,0	7,5	10,4	10,2	9,7	8,8	9,7	9,7
Innflytting pr. 1.000 innbyggere							
54,5	59,4	70,3	65,6	54,3	65,8	63,1	50,3
Utflytting pr. 1.000 innbyggere							
51,0	52,9	61,7	52,5	51,0	63,3	60,1	40,2

Tabellen over viser at forventet levealder, for både kvinner og menn, ligger Ringsaker kommune noe under landet uten Oslo og gruppe 13.

Tabell 1.5.4 Bosettingsstruktur pr. 31.12.2018 (KOSTRA befolkningsprofil)

Landet uten Oslo	Gruppe 13	Hamar	Stange	Elverum	Lillehammer	Gjøvik	Ringsaker
Andel av befolkningen som bor i tettsteder							
78,7	89,1	88,0	60,8	70,5	86,3	77,2	52,0

I Ringsaker kommune er andelen av befolkningen som bor i tettsteder 52,0 %, noe som er vesentlig lavere enn landet uten Oslo, gruppe 13.

I tabellene under er det tatt utgangspunkt i tabell 12362 – Utgifter til tjenesteområdene, etter funksjon og art (SSB). Tallene i tabell 1.6.5 og 1.6.6 består av kommuneregnskap og regnskapene til kommunale foretak (KF), interkommunale samarbeider og interkommunale selskaper (IKS).

Tabell 1.5.5 Netto driftsutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter for 2015-2018

	Landet u/ Oslo	Gruppe 13	Hamar	Stange	Elverum	Lillehammer	Gjøvik	Ringsaker
Administrasjon og styring								
2015	8,2	7,3	6,7	7,7	8,7	7,2	6,9	6,7
2016	8,1	7,1	8,1	9,5	8,5	8,0	6,8	7,4
2017	7,8	7,0	7,7	8,4	7,4	7,9	7,2	7,6
2018	8,1	7,3	7,1	7,4	8,0	7,8	6,6	6,9
Barnehage								
2015	14,7	16,0	13,4	15,3	14,3	13,1	13,5	14,1
2016	14,6	15,7	12,8	15,3	14,1	13,2	13,9	13,8
2017	14,4	15,4	12,3	14,9	14,2	13,0	12,9	13,3
2018	14,3	15,1	12,5	14,6	14,1	12,7	12,9	13,2
Grunnskoleopplæring								
2015	24,5	24,6	20,8	25,4	22,6	22,7	24,0	26,6
2016	24,1	24,1	21,1	24,7	21,8	21,9	23,5	26,5
2017	23,6	23,5	20,5	22,9	22,1	21,1	22,5	26,1
2018	23,7	23,6	20,8	22,6	22,0	20,6	22,6	25,8
Helse og omsorg								
2015	35,4	34,8	38,8	37,6	37,8	38,8	36,9	35,2
2016	36,1	35,4	40,9	38,0	38,2	37,3	36,9	37,1
2017	35,7	35,1	39,8	39,1	38,9	36,7	36,5	36,6
2018	36,7	36,1	41,2	43,0	39,3	40,6	37,1	38,1
Sosialtjenesten								
2015	5,4	6,0	7,9	6,2	5,7	5,7	6,7	5,3
2016	5,8	6,4	7,2	6,6	5,9	6,7	7,2	5,4
2017	6,1	6,6	7,8	6,3	6,8	6,5	7,3	5,6
2018	6,0	6,5	8,0	5,8	6,6	6,1	6,8	5,2
Barnevern								
2015	3,5	3,5	3,4	3,5	3,6	3,6	3,8	3,7
2016	3,6	3,6	3,2	3,6	3,7	3,5	3,7	3,6
2017	3,9	4,0	3,9	3,5	2,8	5,2	3,5	3,6
2018	3,9	3,9	3,6	3,2	3,8	3,7	5,8	3,7
Vann, avløp og renovasjon/avfall								
2015	-0,7	-0,8	0,0	-1,2	0,0	-0,9	0,0	-1,2
2016	-0,6	-0,6	-0,7	-1,4	0,3	-0,3	-0,3	-0,9
2017	-0,5	-0,6	-2,3	-0,5	0,3	-0,6	-0,6	-0,9
2018	-0,4	-0,6	-1,2	-1,1	-0,3	-0,6	0,4	0,0

	Landet u/ Oslo	Gruppe 13	Hamar	Stange	Elverum	Lille- hammer	Gjøvik	Ringsaker
Fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø								
2015	1,1	1,1	1,4	0,8	0,7	1,3	1,2	0,9
2016	1,2	1,2	1,4	0,9	0,7	1,0	1,5	0,8
2017	1,2	1,2	1,6	1,1	0,7	1,3	1,6	0,6
2018	1,3	1,3	1,8	1,2	0,6	1,4	1,9	1,0
Kultur								
2015	3,8	3,9	4,7	2,9	3,7	4,7	3,4	3,4
2016	3,9	4,0	5,2	3,1	3,7	4,9	3,6	3,7
2017	3,9	4,0	5,2	3,6	3,6	5,1	3,8	3,9
2018	3,9	4,0	5,7	3,8	3,6	4,7	3,5	3,6
Kommunale boliger								
2015	-0,1	0,0	0,2	-1,4	-0,3	-0,4	0,2	0,0
2016	-0,1	0,0	-0,4	-1,9	-0,4	-0,3	0,2	0,1
2017	0,0	0,1	-0,3	-2,0	-0,3	0,2	0,2	0,1
2018	0,0	0,1	-0,1	-1,2	-0,3	0,3	0,4	0,0
Næring								
2015	-0,1	0,1	0,2	0,5	0,6	0,3	0,2	0,0
2016	0,0	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,0	0,6
2017	0,0	0,1	0,3	0,3	0,7	0,4	1,3	0,5
2018	-0,1	0,1	0,0	0,4	0,5	0,5	0,2	0,2
Brann- og ulykkesvern								
2015	1,5	1,4	1,2	0,8	1,4	1,5	1,6	1,4
2016	1,5	1,5	1,3	0,8	1,6	1,5	1,6	1,4
2017	1,4	1,4	1,2	0,8	1,6	1,4	1,5	1,3
2018	1,5	1,4	1,4	0,8	1,5	1,4	1,5	1,3

Ringsaker kommune hadde høyere netto driftsutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter enn landet uten Oslo og gruppe 13 på følgende områder i 2018: grunnskoleopplæring, helse og omsorg, vann, avløp, renovasjon/avfall og næring. Ringsaker hadde lavere netto driftsutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter på administrasjon og styring, barnehage, sosialtjeneste, barnevern, fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø, kultur, samferdsel og brann- og ulykkesvern. For området sosialtjeneste var Ringsaker kommune lavest av alle i sammenligningsgrunnlaget, mens for grunnskoleopplæring var Ringsaker kommune høyest av alle i sammenligningsgrunnlaget.

Tabell 1.5.6 Lønnsutgifter i prosent av totale lønnsutgifter for 2015-2018 (Konsern)

	Landet u/ Oslo	Gruppe 13	Hamar	Stange	Elverum	Lille- hammer	Gjøvik	Ringsaker
Administrasjon og styring								
2015	6,7	6,0	6,6	9,3	8,2	5,2	5,8	5,4
2016	6,7	6,1	7,0	6,6	8,1	6,3	5,4	5,5
2017	6,7	6,1	7,0	6,9	7,7	6,9	5,5	5,4
2018	6,8	6,3	6,6	6,7	8,3	6,9	5,3	5,3
Barnehage								
2015	9,4	8,6	9,2	7,9	8,6	7,0	7,3	8,6
2016	9,3	8,4	8,9	7,9	8,3	6,8	7,2	8,8
2017	9,1	8,1	8,5	7,9	8,2	7,1	7,1	8,1
2018	9,3	8,2	8,7	8,3	8,3	7,2	6,8	8,1
Grunnskoleopplæring								
2015	25,8	26,3	20,4	22,2	24,1	21,4	24,5	26,3
2016	25,7	26,1	20,6	22,4	24,0	20,8	24,2	27,3
2017	25,3	25,7	20,2	21,0	25,1	21,6	23,5	26,0
2018	25,3	25,6	19,7	21,0	24,9	21,2	22,9	26,0
Helse og omsorg								
2015	40,3	40,1	42,4	48,4	42,6	43,6	43,1	42,4
2016	40,8	40,3	43,6	50,6	42,6	42,6	43,3	44,7
2017	40,5	40,0	42,5	50,6	42,8	42,6	42,6	44,6
2018	41,8	41,3	44,4	52,8	43,2	44,1	43,8	46,3
Sosialtjenesten								
2015	3,5	3,8	4,1	4,5	3,0	3,8	3,8	2,3
2016	4,0	4,2	4,3	4,9	3,3	4,6	3,9	2,8
2017	4,4	4,5	4,5	5,0	4,2	3,4	4,3	2,9
2018	4,2	4,4	4,2	4,6	4,0	3,2	4,4	2,9
Barnevern								
2015	2,9	3,3	3,5	2,3	4,1	3,6	4,1	3,5
2016	3,0	3,5	3,5	2,4	3,4	4,0	4,4	3,7
2017	3,1	3,7	3,3	2,4	3,5	4,9	5,1	3,7
2018	3,1	3,6	2,8	2,5	2,5	5,4	6,3	3,6
Vann, avløp og renovasjon/avfall								
2015	1,7	1,8	1,8	1,3	0,7	2,5	1,6	2,3
2016	1,8	1,9	2,2	1,4	0,7	2,6	2,0	2,5
2017	1,8	1,9	1,8	1,4	0,7	3,0	1,9	2,9
2018	1,9	2,0	1,9	1,3	0,7	3,2	1,9	3,0
Fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø								
2015	1,7	1,8	1,3	1,0	1,1	1,4	1,3	1,7
2016	1,7	1,8	1,3	1,0	1,2	1,3	1,6	1,7
2017	1,7	1,8	1,3	1,1	1,3	1,5	1,7	1,6
2018	1,8	1,8	1,7	1,2	1,3	1,6	1,9	1,7
Kultur								
2015	2,6	2,8	3,7	1,8	3,1	2,4	2,0	2,5
2016	2,6	2,8	3,8	1,8	2,9	2,6	2,1	2,7
2017	2,6	2,7	3,3	1,8	2,9	2,7	2,0	2,7
2018	2,7	2,8	3,4	1,8	2,8	2,7	2,0	2,6
Samferdsel								
2015	0,7	0,8	0,5	0,1	0,3	1,0	0,3	0,4
2016	0,8	0,8	0,5	0,1	0,4	1,0	0,4	0,5
2017	0,7	0,8	0,5	0,0	0,5	0,9	0,3	0,5
2018	0,8	0,9	0,6	0,0	0,4	0,9	0,3	0,5

	Landet u/ Oslo	Gruppe 13	Hamar	Stange	Elverum	Lille- hammer	Gjøvik	Ringsaker
Kommunale boliger								
2015	0,4	0,4	0,9	0,6	0,3	0,1	0,1	0,6
2016	0,4	0,4	0,8	0,5	0,3	0,1	0,1	0,5
2017	0,4	0,5	0,9	0,6	0,4	0,7	0,2	0,5
2018	0,5	0,5	1,2	0,5	0,5	0,7	0,2	0,6
Næring								
2015	0,6	0,5	0,4	0,4	1,0	0,0	0,6	0,6
2016	0,6	0,5	0,5	0,5	1,0	0,2	0,6	0,7
2017	0,6	0,5	0,4	0,5	0,9	0,3	0,6	0,7
2018	0,6	0,5	0,5	0,6	0,9	0,1	0,7	0,7
Brann- og ulykkesvern								
2015	1,6	1,8	2,0	0,0	1,7	2,5	1,8	1,6
2016	1,6	1,8	2,1	0,0	1,8	2,5	1,8	1,6
2017	1,6	1,7	2,0	0,0	1,8	2,5	1,7	1,5
2018	1,6	1,8	2,1	0,0	1,5	2,4	1,7	1,6

Ringsaker kommune hadde høyere lønnsutgifter i prosent av totale lønnsutgifter enn landet uten Oslo og gruppe 13 på følgende områder i 2018: grunnskoleopplæring, helse og omsorg, vann, avløp, renovasjon/avfall, kommunale boliger og næring. Ringsaker kommune hadde lavere lønnsutgifter i prosent av totale lønnsutgifter enn landet uten Oslo og gruppe 13 på områdene administrasjon og styring, barnehage, sosialtjenesten, fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø, kultur og samferdsel. For områdene administrasjon og styring og sosialtjenesten var Ringsaker kommune lavest av alle i sammenligningsgrunnlaget, mens for grunnskoleopplæring var Ringsaker kommune høyest av alle i sammenligningsgrunnlaget.

